



KOKAVSKÉ AKTUALITY

Vydané dňa: 10.10.2013

VYDÁVA: Obecný úrad Liptovská Kokava
ROČNÍK: XIII.

ČÍSLO: 3
JÚL-AUGUST-SEPTEMBER 2013

V tomto čísle nájdete:

- Z činnosti OcÚ a z rokovania OZ
- Roľnícke družstvo
- Oznamy
- Niečo pre gazdinky
- DHZ
- Cirkevná rubrika
- Školské okienko
- Športová rubrika
- Urbariát
- Jubilanti



• Žatva na poliach Roľníckeho družstva

Z činnosti OcÚ a z rokovania OZ

Júl

- schválenie Zmien a doplnkov č. 1 k Územnému plánu obce Liptovská Kokava (ÚPN-O)
- umiestnenie 17 ks zberných nádob na separovaný odpad (papier, plasty, sklo, kov) v obci
- účasť na športových a kultúrnych podujatiach v blízkom regióne
- pravidelné kosenie obecných priestranstiev a cintorína
- montáž protipožiarneho kamerového systému v okolí obce



- Niektoré kamery, ktoré snímajú kataster našej obce, boli umiestnené až do výšky 1700 m n.m.

- oprava mostu cez Belú



- Po dvojročnom naliehaní obecného úradu Správa a údržba ciest Liptovský Mikuláš konečne opravila most medzi Liptovskou Kokavou a Pribylinou

August

- prerokovanie správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti Základnej školy s materskou školou Liptovská Kokava
- schválenie prísediaceho na Okresný súd Liptovský Mikuláš za obec Liptovská Kokava, obecné zastupiteľstvo schválilo ako prísediacu pani Annu Droppovú na roky 2013-2017

- príprava Zmien a doplnkov č. 2 k ÚPN-O
- kladenie vencov pri príležitosti osláv SNP v obci a pri pamätníkoch na Podbanskom



• **Členovia ZO ZPB počas uloženia vencov pri pamätníku padlých v Liptovskej Kokave a Podbanskom**

September

- realizácia priepustov na ul. Družstevná



• **Na ul. Družstevná boli pred budúcim asfaltovaním vybudované tri priepusty, práce realizoval Peter Taragel'. Pri prácach pomáhali zľava: Ján Fáber, Matej Fronko a Miroslav Fáber**

- účasť hasičských družstiev na záverečnej súťaži Okresnej hasičskej ligy s jej vyhodnotením
- príprava žiadosti na Enviromentálny fond na dotáciu modernizácie a dostavby ČOV
- montáž kamerového systému v obci (monitorované bude okolie hasičskej zbrojnice, obchodného domu COOP Jednota a kultúrneho domu)

Roľnícke družstvo



Rok 2013 je zatiaľ pre rastlinnú výrobu na našom RD nepriaznivý. V jarnom období sme mali problémy so siatím z dôvodu vlhkého počasia. Neboli dodržané agrotechnické termíny. Neskoro sa začala prvá kosba objemových krmovín. Zber objemových krmovín vzhľadom na daždivé počasie sme ukončili až 4. júla. Porasty sme silážovali prestarnuté a to sa negatívne prejaví na úžitkovosti hovädzieho dobytku. Po daždivom období prišli extrémne horúčavy a sucho. Za takých podmienok bol zabrzdený rast krmovín a obilovín. Napriek tomu, že sme pokosili veľké plochy v priebehu druhej kosby, úrody boli veľmi nízke. V tomto

roku rátame s nižšou úrodou kukuričnej siláže až o 40%. Tretie kosby tiež neveštia nič dobré a do nastávajúceho obdobia ideme s obavami, či nám krmovinová základňa vydrží do novej úrody.

Žatva prebehla bez väčších problémov. Tohtoročné úrody boli nižšie ako vlani. Dosiahli sme 37q/ha. Dva dni pred žatvou ľadovec zasiahol plochu na ktorej bola pšenica. Porast vyzeral dobre, no ľadovec podľa odhadu ubral min. 20% úrody. Napriek tomu sme z hektára zobraли viac ako 39q. Po dlhšom čase bol na našom RD vysiaty tritical, ktorý zaznamenal rekordnú úrodu až 61q/ha. V tomto roku najhoršie do-

padol jarný jačmeň. Úrodu obilovín vzhľadom na nepriaznivé počasie považujeme za dobrú. Výsledky sú lepšie ako priemer za posledných päť rokov. Horšie je to so speňažovaním. Vlni sme predávali 1 tonu potravinárskej raže za 210-215 EUR. V súčasnom období sa cena pohybuje okolo 100 EUR. Ostatné krmné obiloviny 120-140 EUR. Čo k tomu dodať? Žijeme v trhových podmienkach, treba sa s tým vyrovnáť.

Priaznivejšie sa vyvíja cena mlieka, čo je podstatné, pretože mlieko je pre naše RD hlavný tržný produkt. V roku 2012 sme v septembri predávali 1 liter mlieka za

0,2859 EUR, teraz je to na úrovni 0,335 EUR. Dojivosť v porovnaní s minulým rokom je zatiaľ vyššia zhruba o 350 l na dojnicu. Vyššia úžitkovosť a lepšia cena nám priniesli vyššie tržby. Na druhej strane je negatívom to, že ceny jatočných býkov sú nižšie ako v roku 2012.

Prvých deväť mesiacov sme zatiaľ prežili bez väčších problémov a dúfam, že to budeme môcť konštatovať aj na konci tohto roka.

Záverom chcem osloviť majiteľov družstevných podielníckych listov. Žijeme v období, keď rôzne finančné skupiny a firmy chcú ovládnuť družstvá. Je to reálna

hrozba pre mnohé družstvá a možno aj naše. Preto majiteľov DPL chcem požiadať, ak Vás niekto osloví, aby ste predali DPL / je to Váš majetok/ prídte sa najprv poradiť na naše RD a my veríme, že nájdeme také riešenie, ktoré bude prijateľné pre obe strany.

Ing. Jozef Baláž,
predseda RD

ČIERNA STRÁNKA OBCE

Pohl'adávky : Milan Taragel' č.d. 240 za vývoz odpadu 43,50 €
Jaroslav Chovan č. d. 186 za vývoz odpadu a daň z nehnuteľnosti 96,36 €

Rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Liptovskom Mikuláši o uložení nápravného opatrenia Kornelovi Nudzíkovi (rod. dom. č. 84) v súvislosti s nesprávnym uložením nebezpečného odpadu č. 170 601 podľa § 73 ods. 2 zákona č. m223/2001 Z.z. o odpadoch – majiteľ rodinného domu v prepísanej lehote uložil eternit z rodinného domu na určené miesto, eternit odviezla špecializovaná firma.

Upozorňujeme našich občanov, že informácie o likvidácii nebezpečného odpadu (eternit, rôzne druhy azbestov, autobatérie a pod.) Vám podáme na obecnom úrade.

OZNAMY

- **Oznamujeme občanom – majiteľom psov, že ak pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, je ten kto psa vedie, povinný výkaly bezprostredne odstrániť** (znečisťovanie verejných priestranstiev § 6 zákon č. 282/2002, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov).
- **Oznamujeme občanom, ktorí budú realizovať pri svojich rodinných domoch drobné stavby, alebo stavebné úpravy (fasáda, výmena strešnej krytiny a pod.) musia túto skutočnosť nahlásiť na Obecný úrad Liptovská Kokava podľa § 57 zákona č. 50/1967 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku / stavebný poriadok/ v znení neskorších predpisov § 5, §6, §7 vyhl. č. 453/2000 Z.z.**

Niečo pre gazdinky



Hubové placky

Ingrediencie:

500 g čerstvých hřibov, 4 staré rožky, 3 lyžice oleja, 120 ml vody, 5 strúčikov cesnaku, 2 lyžice múky, 3 vajcia, soľ, korenie, olej na vyprážanie

Postup prípravy:

Huby očistíme a nakrájame na malé kúsky. Na troche oleja huby orestujeme a dusíme pomaly, kým nezmäknú.

Rožky natrháme na kúsky a namočíme ich do vody. Vychladnuté huby dáme do misy, pridáme vylisované rožky, prelisovaný cesnak a pridáme aj múku, vajce, soľ a korenie. Zmes premiešame a tvoríme malé placky, ktoré na panvici v rozpálenom oleji opražíme z oboch strán dozlatista. Prebytočnú masť z placiek odsajeme papierovým obrúskom a podávame.

(prevzaté z internetu)



Dobrovoľný hasičský zbor Liptovská Kokava

Dalšia aktivita prebiehala nabitým programom v XII. ročníku okresnej hasičskej ligy.

23.6.2013 v obci Važec sa v 1. kole OHL umiestnili muži z Lipt. Kokavy v kategórii hasičské striekačky 1200 l na 2. mieste. Naše ženy neboli prihlásené v tomto roku do OHL.

29.6.2013 v obci Partizánska Lupča sa v 2. kole OHL umiestnili naši muži taktiež na 2. mieste.

6.7.2013 v obci Liptovský Ondrej bolo uskutočnené 3. kolo OHL s umiestnením našich mužov opakovane na 2. mieste.

7.7.2013 sme sa zúčastnili v múzeu Liptovskej dediny v Pribyline pri príležitosti podujatia – NEDELE RODÁKOV – NA SLÁVU HASIČOM v súťaži starostovský trojboj o richtársku palicu. Richtársku palicu vybojovali starostovia obce Pribylina dievčatá z DHZ Pribylina. Pre divákov boli uskutočnené rôzne netradičné športové hry hasičov a ukážky profesionálnej hasičskej techniky.

13.7.2013 sme sa zúčastnili v obci Lipt. Porúbka hasičskej súťaže – železný hasič. Súťaž sa konala v rámci 4. kola OHL. Za našu obec boli zúčastnené dve dvojice v kategórii ako som už spomínal M-12 – prvú dvojicu tvoril Fronko Matej a Chovan Dávid s umiestnením na 1. mieste s časom 5:55,63 a druhú dvojicu tvoril Mudroň Juraj a Petrik Róbert s umiestnením sa na 2. mieste s časom 6:02,24.

20.7.2013 v obci Jalovec sme sa zúčastnili 5. kola OHL. Naši muži sa umiestnili s vynikajúcim časom 22,9 sek. na 1. mieste.

Na pozvanie obce Korňa v nedeľu 21.7.2013 sme sa zúčastnili XXVI. ročníka súťaže „O pohár starostu obce a DHZ Korňa „ a zároveň III. ročníka hasičskej súťaže cezhraničnej spolupráce obcí Korňa a Staré Hamry. Súťaže sa zúčastnilo 48 hasičských družstiev, v rôznych kategóriách. Naš DHZ bol prihlásený v kategórii M-12 (1200 l), kde boli prihlásené štyri DHZ.

27.7.2013 sme sa zúčastnili v súťaži o pohár starostu obce Vlchy v kategórii muži (M-12) s umiestnením na 2. mieste.



4.8.2013 bolo uskutočnené 6. kolo OHL v Lipt. Ondrašovej. Naš DHZv kateg. mužov sa umiestnil opakovane na 1. mieste.

V sobotu 17.8.2013 sme sa zúčastnili už VIII. ročníka modifikovanej súťaže dvojíc v TFA (čo je simulácia zásahovej činnosti hasiča) v ČR obci Ludgerovice. Celkom sa súťaže zúčastnilo 21 dvojíc z ČR, Poľska a SR. Našu obec reprezentovali členovia DHZ – Lukáš Taragel, Boris Števček, Martin Mudroň a Juraj Mudroň.

Súťažiaci musia byť vybavený vlastným zásahovým oblekom, prilbou, ochrannými rukavicami, zásahovou obuvou, dýchacím prístrojom ako záťažou a po celú dobu činnosti nesmie súťažiaci rozopínať žiadnu súčasť výstroja.



P.č.	DHZ	Ľavý terč	Pravý terč	Výsl. čas	
2	Dolný Hričov	24,8800	25,3100	25,3100	1. miesto
3	Liptovská Kokava	26,4900	25,8000	26,4900	2. miesto
4	Svrčinovec	23,9000	27,3600	27,3600	3. miesto
1	Turzovka	29,5600	24,0600	29,5600	4. miesto

Firefighters Challenge 2013

Výsledková listina.

- 1 19 Jan Kněžů, Tomáš Schlossarek JSDH Ludgeřovice 3:07,35
- 2 12 Ondřej Pracný, Zdeněk Havrlant JSDH Pustá Polom 3:07,56
- 3 18 Jiří Brož, Jan Koterec SDH Darkovice 3:09,76
- 4 11 Miroslav Balada, Tomáš Goldenstein JSDH Bobrovniky 3:11,88
- 5 8 Michael Plaček, Marek Puška HZSP Letiště Ostrava/HZSP Třinecké železářny 3:14,18
- 6 7 Ondřej Fabián, Stanislav Fabík SDH Petřvald/SDH Větrkovice 3:19,70
- 7 15 Petr Boček, Robert Malchárek JSDH Strahovice 3:24,46
- 8 5 Roman Jaroš, Radoslav Jaroš JSDH Ludgeřovice 3:40,84
- 9 14 Zdeněk Janoš, Miroslav Svoboda JSDH Hať 3:44,35
- 10 2 Kamil Znamec, Lukáš Klváček SDH Stonava 3:46,06
- 11 17 Adam Ryš, David Zajíček JSDH Bohuslavice 3:47,86
- 12 9 Marek Harviš, Václav Koterec SDH Darkovice 4:07,50
- 13 6 Stanislav Čotek, Lukáš Malík SDH Halenkov 4:27,28
- 14 **3 Lukáš Taragel', Boris Števček DHZ Liptovská Kokava (SK) 4:31,13**
- 15 1 Ivan Bednařík, Dominik Kaňa JSDH Ludgeřovice 4:32,45
- 16 **13 Martin Mudroň, Juraj Mudroň DHZ Liptovská Kokava (SK) 5:10,38**
- 17 16 Michal Morav, Jan Kocich JSDH Heřmanice 5:31,85
- 18 4 Dariusz Malolepszy, Sebastian Musiol OSP Turzycza (PL) 6:19,32
- 19 20 Vojtěch Navrátil, Ondřej Šrámek SDH Ludgeřovice 6:27,23
- 20 10 Filip Čichon, Tomáš Rotter JSDH Heřmanice 7:47,26
- 21 21 Václav Tyleček, Jan Chudík HZS Ostrava D - pneu /spadlé koše/



Zľava: Martin Mudroň, Boris Števček, Lukáš Taragel', Juraj Mudroň

31.08.2013 sme sa na pozvanie DHZ v Pavlovej Vsi zúčastnili hasičskej súťaže o pohár starostu obce Pavlova Ves. Náš DHZ v kategórii mužov sa umiestnil na 2. mieste z 12 súťažných družstiev.

14.9.2013 sme sa zúčastnili nočnej súťaži v disciplíne požiarneho útoku – kategória muži M12, „O pohár predsedu DHZ Liptovský Mikuláš - mesto s umiestnením na 1. mieste. V tejto nočnej súťaži sme mali zastúpenie aj v kategórii žien. V disciplíne požiarneho útoku – kategória ženy sa umiestnili naše dievčatá na 2. mieste. Od prvého miesta ich delili dve desatiny sek.

Na tejto nočnej súťaži bola vyhodnotená aj celkove OHL za rok 2013. DHZ Liptovská Kokava v kategórii mužov sa umiestnil na 2. mieste. Domov sa nám išlo veselo s krásnymi tromi pohármi.



• Získané ocenenia

Záverom chcem poďakovať celému kolektívu mužov za ich veľmi dobré výkony v priebehu hasičských súťaží a za vzorné reprezentovanie našej obce doma i v zahraničí.

Dňa 21.9.2013 sa kolektív mladých hasičov zúčastnil jesenného - branno športového dňa v obci Bobrovec.

Popis trate:

1. požiarňa ochrana I.
1. streľba zo vzduchovky
2. viazanie uzlov
3. hod granátom
4. hasičské signály
5. požiarňa ochrana II.
6. zdravotná príprava
7. topografia
8. grafické značky

Mladí hasiči z našej obce mali vytvorené jedno päťčlenné zmiešané družstvo. Kolektív mladých hasičov sa umiestnil na 7. mieste z 15. kolektívov mladých hasičov.

Jaroslav Majer
predseda DHZ a veliteľ OHZ





Školské okienko

2. septembra sme slávnostne otvorili nový školský rok 2013/2014. Naši prváčikovia boli určite plní očakávaní, čo sa bude od tohto dňa diať v školských laviciach. Sú zvedaví na nový systém, hladní po nových informáciách, ktoré dostanú a nedočkaví z toho, kedy sa už konečne naučia čítať. To, čo tak intenzívne privolávali, však môže priniesť i istú dávku sklamaní. Najmä ak to nebude prebiehať presne tak, ako si to predstavujú v ich hlavkách. Deťom musíme zdôrazniť najmä to, že odteraz musia dodržiavať prísnejšiu disciplínu. Istotne je toto povinnosť i samotnej učiteľky, ktorá koordinuje deti počas jednotlivých činností a aktivít, no v súčasnosti je jej úloha sťažená. Preto je dôležité pripraviť vašich potomkov na to, aby dodržiavali istú disciplínu. Vysvetliť im, že odteraz musia pokojne sedieť v laviciach, počúvať výklad nového učiva a vnímať všetko nové, čo sa okolo nich deje. V opačnom prípade sa im to vypomstí i na tom, že sa budú musieť doma učiť o to dlhšie a zostane im menej času na hranie sa.

Naši prváci majú veľkú výhodu. Prichádzajú do známeho prostredia, poznajú pani učiteľky a svojich starších spolužiakov. Nezažívajú stresy z nového prostredia, neznámych priestorov a ľudí. Naším prvákom prajeme veľa chuti do učenia a radosť z objavovania a získavania nových skúseností a vedomostí.

5 rád ako prváčikovi ul'ahčiť učenie

1. **Striedajte** prácu s odpočinkom - prváčik dlho nevydrží pri jednej úlohe.
2. **Chváľte** ho a povzbudzujte.
3. Učenie sa snažte spraviť **zaujímavé** - pracujte s obrázkami, používajte internet, učivo spájajte s reálnym životom.
4. Pred dieťaťom **neznevažujte** učiteľov a školský systém, v učení potom nebude vidieť zmysel.
5. Nestojte nad prváčikom s pravítkom, zachovajte kľud a buďte trpezlivý.



• Naši noví prváci, zľava Chiara Schwartzová, Matko Pros, Matko Šípka, Oliver Fiačan a Bianka Grunvaldská

Mgr. M. Diková

Z histórie kokavského futbalu...



Vážení občania a športoví priatelia!

V tomto pokračovaní z histórie Kokavského futbalu Vás chcem oboznámiť a pripomenúť hlavne mladým občanom obce 50-te a 60-te roky účinkovania nášho futbalu, kde sme sa okrem športovej činnosti, ako bol futbal, lyžovanie, turistika a tiež aj šachy zamerali aj na kultúru, čo značne obohatilo činnosť zložiek Národného Frontu (NF). Pre našich mladých občanov objasním, že do NF v tej dobe boli prijaté a organizované všetky zložky v obci TJ, ČSSK, ČSM (československý sväz mládeže) a mnohé ďalšie, ktoré sa podieľali na kultúrnom a športovom živote v obci.

Pretože sa zameriavam hlavne na činnosť športovú, spomeniem aj niektoré podujatia našich futbalistov: v júli 1966 dvojdnový zájazd do Vysokých Tatier a do susedného Poľska. Tento výlet bol odmenou za výsledky dosiahnuté na poli športu. Navštívili sme Belanskú jaskyňu, Smokovec, Javorinu a pokračovali cestou do Poľska – Zakopané. Prezreli sme si Soľnú baňu vo Veličke a tiež mesto Krakov. Bol to krátky výlet s veľkými spomienkami.

Počas zimnej sezóny naša TJ usporiadala každú zimu miestne lyžiarske preteky vo všetkých kategóriách. Spomením rok 1969, kde za veľmi pekného slnečného počasia koncom januára sa preteky za hojného počtu účastníkov vyda-



rili a priaznivci tohto zimného športu sa veľmi pobavili. Víťazi boli odmenení vecnými darmi. V súťaži mužov zvíťazil „starý veterán“ lyžovania v obci Porubän Ján - Brk.

Keď spomínam kultúrny život v obci musím spomenúť, že naša TJ pravidelne na Vianoce predstavila občanom obce divadelné predstavenia. Dňa 26.12.1966 odohrali divadelnú hru Radúz a Mahuliena, slovenskú rozprávku v 4 dejstvách, ktorá sa vydarila a pre veľký záujem občanov sa musela opakovať. Uvediem niektorých hercov tejto divadelnej hry - Jančuška Miloš, Porubän Ján - Brk, Vrbičan Igor, Stolárová Elena a ďalší nemenovaní.

Ako som uviedol v úvode o našej TJ a zložkách NF myslím tým TJ, ČSM - organizáciu, ktorá spolupracovala s našou TJ. Mladí ľudia vo veku od 15 - 20 rokov sa činne angažovali v živote obce, ako aj mimo nej.

Zúčastňovali sa brigád, napr. brigáda pri čistení a úprave lesa v Sekanisku pod dozorom lesníka Vrbičana Miloša - Magu a Martina Rúčku - Klimeka. O tom, že sa brigáda vydarila ukazuje aj nasledovná fotografia:

Keď spomínam brigádnickú činnosť TJ Družstevník nesmieme zabudnúť na spoluprácu TJ a JRD, kde sme sa aktívne zapájali do prác pri zbere úrody v letných a jesenných mesiacoch. Každoročne sme chodili kosieť trávu ručne na chotár „Pálenice“. Dievčatá a ženy hrabali seno. Kosilo sa cez letnú futbalovú prestávku. Po dobre vykonanej práci

a výbornom guláši sme sa zabávali, čo sme považovali ako letné poseedenie v prírode. V jeseni sme pomáhali JRD pri zbere a hlavne triedení zemiakov. Za uvedenú prácu nám JRD vždy pomohlo. Hlavne nám poskytlo dopravné prostriedky na odvoz futbalistov na zápasy ako aj finančnú pomoc na činnosť našej TJ (opravy a údržba tribúny, oplotenie ihriska). Uvediem aspoň niektorých, ktorí sa uvedených prác zúčastňovali: Porubän Július, Vrbičan Eugen, Vrbičan Miloš, Taragel Martin, Malata Ján a mnohí ďalší nemenovaní funkcionári a fanúšikovia futbalu.

Okrem súťaží vo futbale, lyžovaní, naša TJ pravidelne v zimných mesiacoch poriadala Silvestrovské zábavy a Reprezentačné plesy, ktoré sa tešili veľkej obľube športovcov. Uvedené plesy boli na pozvánky, o obsluhu pri občerstvení bolo vždy postarané. Pre spestrenie zábavy sa konalo aj vyhlasovanie tomboly. Na reprezentačnom plese športovcov v roku 1969, vyhrávala hudba z Liptovského Hrádku pod vedením známeho divadelného herca a speváka Tóna Hatiara.

Pokračovanie.....
Ján Malata



• Zľava: Jančuška Miloš, Šed'o Miloš, Stolárová Božena, Stolárová Elena, Belluš Dušan, Malata Ján, Oravec Vladimír vpredu, Vrbičan Eugen, Rúčka Martin - Klimek, Vrbičan Miloš - Maga, Bartoš Daniel.



Turisti v lete

Letné sezóny kokavských turistov nevynikajú množstvom akcií. Tak to bolo aj tohto roku.

Dovolenkové obdobie nie je vhodné na organizáciu väčších túr. Turisti preto väčšinou trávili víkendy buď s rodinami alebo v malých skupinkách na bicykloch, prípadne podnikli aj samostatne nená-

ročné túry, skôr vychádzky. Toto obdobie však všeobecne poznačujú dovolenkové pobyty, ale tohto roku aj úraz, choroby, kúpele,... Aj keď leto bolo horúce a boli priaznivé podmienky v horách na túry, niekedy boli na víkend „k dispozícii“ 1-2 turisti. V aktivitách sa uvažuje aj s alternatívami, že by sa akcie doplnili aj o návštevy hradov

/Oravský a Spišský hrad,.../ a jaskýň, čím by sa program spestril a bol vhodný i pre netrénovaných.

Až v nedeľu 1. septembra skupinka turistov si vybrala Jamnickú dolinu, kde skontrolovali kolibu po letnej sezóne. Zistili, že rozhodne tam treba umiestniť „riadny“ záchod, treba pokračovať v oprave strechy, pripraviť drevo na zimu, spevniť von-

kajší prístrešok so sedením,... Zároveň tam priniesli aj väčšiu sekeru. V doline zistili, že chodníky nie sú v dobrom stave. Údržbu a opravu turistických chodníkov majú na starosti Štátne lesy TANAPu, no tie nemajú finančné prostriedky na ich opravu. Vo vysokých polohách bolo dostatok čučoriedok, menej už brusníc. Napoludnie ich zastihol silný dážď a vtedy sa dá zistiť, že chodníky sú v dezolátnom stave. Steká dolu nimi veľké množstvo vody a buď sa veľmi prehlbujú alebo zostávajú na povrchu vymyté skaly a štrk.

Ďalšiu nedeľu /8.9./ bolo nádherné počasie, ktoré trvalo niekoľko dní a už krajšie jesenné dni ani nemôžu byť. Pripravila sa akcia s cieľom na Lomnickom štíte lanovkou z Tatranskej Lomnice. Kabínková lanovka pre štyri osoby vyvezie turistov na Skalnaté pleso. Tu nebýva veľký problém s lístkami na túto lanovku, táto vyvezie veľké množstvo záujemcov. Akurát niekedy treba stáť na lístky aj hodinu. Na Skalnatom plese sa prestupuje na visutú lanovku na Lomnický štít. Lanovka však vyvezie naraz len 14 ľudí a chodí každých 20 minút. V tomto období treba vstupenky na lanovku zo Skalnatého plesa na Lomnický štít zabezpečovať aspoň tri dni dopredu. Naši turisti mali zabezpečené lístky, no už dolu v Tatranskej Lomnici im avizovali, že visutá lanovka zo Skalnatého plesa je v poruche. Zo začiatku zavládlo sklamanie. Predsa sa však vyviezli na Skalnaté pleso, tu čakali nejaký čas, či sa nepodariť lanovku prevádzkovať. Nepodarilo sa. Tak sa vyviezli aspoň vedľajšou lanovkou do Lomnického sedla a urobili v tejto situácii dobre. Bolo bezvetrie, modrá obloha, teplo. Mimoriadne počasie v takejto výške 2 190m n.m. Z tohto sedla sú krásne pohľady na Tatry. Malá skupinka pokračovala po hrebeni smerom na Lomnický štít a dostali sa do výšky 2 440 m. Ostatní si „lebedili“ na slniečku v Lomnickom sedle. Vládla tu pohoda a relax. Následne uvažovaná návšteva Važeckej jaskyne sa už ne realizovala. Každý zo štrnástich účastníkov a dvoch detí mal pohodu

„v duši“ a už si ju nechceli ničím rušiť.

Ďalší víkend sa mierne zhoršilo počasie, a preto sa turisti rozhodli pre brigádu v Jamnickej doline. V sobotu /14.9./ popoludní postavili v Kokave spomínaný potrebný záchod ku kolibe v Jamnickej doline zo zbytkového dreveného materiálu, poskytnutého urbáriatom. No priniesli aj vlastný-drevený hranolky, plech na strechu, zámky, závesy,... Nezabudli ani na vyrezanie klasického srdiečka. Záchod v sobotu podvečer rozobrali, naložili na vozík a v nedeľu sa vyviezol aj s ďalším materiálom do Jamnickej doliny. Jedenásť účastníkov /aj priatelia a rodinní príslušníci/ muselo vyniesť všetok materiál vrátane náradia a pomocného materiálu ku kolibe. Bežne sa „od parkoviska“ ku kolibe ide cca pol hodiny, ale s ťažkým materiálom sa to predlži. Muselo sa aj vrátiť, lebo na 1x sa to všetko nedalo vyniesť. Vyniesť 10 metrový bál ťažkej lepenky dá riadne zabráť a mladší ochotníci po príchode sa riadne „odparovali“. V pohodovej atmosfére, kde netreba nikomu prikazovať a každý robí sám iniciatívne, sa poskladal na mieste záchod, opravovala sa strecha lepením lepenky, čistilo sa okolie, koliba sa natrela „jedlým“ olejom, pripravovalo sa drevo na zimu... Opečená klobáska po takomto výkone veľmi chutí. Treba však zniesť aj odpadky...

Spomenutá predtým donesená sekera už zas nebola v kolibe. Turisti

ťažšiu sekeru zrejme neodniesli. Na čučoriedky a brusnice tam protizákonne chodia „spoluobčania od Belej“ zo susednej dediny, nuž veľké podozrenie padá tam. Ďalšiu donesenú sekeru turisti radšej schovali. Účastníkom určite dobre padnú slová uznania od tých, ktorým koliba dobre slúži, niekedy zachraňuje aj zdravie pri búrkach,... Koliba, aj keď upravená, má svoj pôvodný ráz a preto zvýrazňujeme, že je to aj zachovanie dedičstva našich otcov.



• Nutná oprava strechy...

Ďalšiu septembrovú nedeľu niektorí turisti využili na zber čučoriedok a brusníc a na ďalšiu /29.9./ začali pripravovať asi najdlhšiu túru v Tatrách z Lysej Poľany /970m/ Bielovodskou dolinou na Poľský hrebeň /2200m/, prípadne aj Východnú Vysokú /2430m/ a cez Veľickú dolinu popri Sliezskom dome až do Smokovca. Dĺžka túry je 24 km, ale je tam aj veľké prevýšenie /stúpanie 1644m, klesanie 1329m/.

Ing. Ľubomír Rúčka

Náš prírodný skvost - rieka Belá

Dňa 22.augusta 2013 sa zišla pracovná skupina odborníkov ohľadom problematiky rieky Belá. Poradu zvolal zástupca revíznej komisie kokavského urbariátu a konala sa v zaisadačke urbariátu. Zišli sa tu zástupcovia Štátnej ochrany prírody, Štátnej plavebnej správy, Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p.- Správa povodia horného Váhu, zakladateľ Občianskeho združenia Belá, zástupcovia majiteľov pozemkov Štátne lesy, ochranný ob-

vod Podbanské, urbariáty Pribylina a Lipt.Kokava a konateľ fi MUTTON,s.r.o. MUTTON podniká aj v oblasti splavovania, resp. raftovania.

V priebehu posledného obdobia vyplynulo viacero problémov a otázok týkajúcich sa rieky Belá. Každý z pozvaných si považoval za povinnosť prísť na toto stretnutie, lebo všetci videli vo svojom odbore nejakú problematiku ohľadom rieky. Prvou témou boli vyvrátené stromy v rieke a všeobecne brehové poras-

ty. Stromy a prekážky v rieke musia odstraňovať majitelia pozemkov – Urbariáty, Štátne lesy, prípadne situáciu konzultujú so Štátnou ochranou prírody. V minulosti bol s týmto problém, nakoľko stromy a prekážky odstraňovali „svojvoľne“ pracovníci splavujúcich firiem. Urbariáty a štátne lesy vyhlásili, že nemajú problém s odstránením spadnutých stromov, akurát, že je to finančne náročné. Zástupca Štátnych lesov zdôrazňoval, že túto činnosť treba vykonávať pravidelne a nerobiť to jednorázovo. Spriechodnenie toku rieky je a bude na majiteľoch, kade rieka preteká. Urbariáty, najmä kokavský, uvažovali aj so spevňovaním brehov drevenými zábranami, nakoľko predovšetkým im ubúda pozemkov podmývaním brehov, no v budúcnosti to nebude vôbec možné. Rieka je totiž v prirodzenom režime a z toho dôvodu sú udržiavacie práce na toku obmedzené.

Kvalifikovaný ročný odhad splavujúcich riek Belá je cca 5000 ľudí. Nie je však vytvorený systém informovania možnosti splavovania rieky, kde je možné nastúpiť na splav, kde sú prekážky v rieke, nie je vytvorený systém poplatkov za splavovanie. Bolo konštatované úplne jednoducho, prídu k nám turisti, splavia sa, nechajú nám tu neporiadok a odídu. Pritom prechádzajú cez súkromné pozemky a tieto používajú. Majitelia pozemkov/urbariáty, štátne lesy/ však vytvárajú podmienky pre turizmus. Vynakladajú prostriedky na pestebnú činnosť, ktorá podmieňuje zachovanie vodného režimu, vytvárajú teda nemerateľné funkcie – vzduch, vodu, pôdu, ale na ziskoch z turistiky profitujú iné, cudzie, subjekty /ubytovacie, stravovacie,.../, ktoré sa na tvorbe podmienok nepodieľajú. Urbariáty by rozhodne mali mať podiel zo ziskov. Štát však neplatí urbariátom za vytváranie podmienok turizmu. Celú problematiku splavovania rieky by mal zastrieť nejaký systém alebo organizácia.

Zástupca Štátnej ochrany prírody uviedol, že Európska komisia zaradila riek Belá v r. 2008 ako územie európskeho významu. Je pripravený projekt na ochranu tohto územia európskeho nadnárodného

významu. Projekt sa od októbra 2013 bude pripomienkovať, zachytáva územie od Podbanska po Lipetovský Hrádok. Sú tu významné biotopy, suťoviská, bylinné porasty, lúčne komplexy, zvieractvo,... Vyhlásením tohto územia sa musia tieto udržiavať klasickým spôsobom. Na lesnom pôdnom fonde sa bude hospodáriť podľa lesného hospodárskeho plánu. Lúčne spoločenstvá sa majú kosiť, mulčovať, prípadne ak zarastajú aj vyrúbať. Na vodnom toku sa musia odstraňovať prekážky, aby nevznikli povodňové situácie. Korytá sa nesmú spevňovať, rieka zostane v prirodzenom vývoji. Vylúči sa výstavba malých vodných elektrární. Má sa eliminovať znečisťovanie a vylúči sa ťažba štrkov. Rieke Belá je jedinečná a taká by mala zostať.

Belá sa splavuje podľa návštevného poriadku TANAP-u, ale technické prevedenie, vrátane bezpečnosti a ochrana majetku, tu už nie sú uvedené. Tak isto to nebude riešiť ani projekt ochrany územia Belej. Každý splavuje na vlastné nebezpečenstvo. Treba „sklíbiť“ vodákov a ochranu biotopov. Je nutná spolupráca subjektov – vlastníkov pozemkov vodohospodárskeho podniku a štátnej ochrany prírody. Hlavný koridor rieky sa bude musieť nejako udržiavať, aby sa dalo splavovať, bočné ramienka sa budú ponechávať bez zásahu. Ako presne zabezpečovať prevádzku splavovania a udržiavacích prác na rieke nato má každý subjekt iný názor, ale vždy je to problém finančný, je tu legislatívna diera...

Rieka Belá bola vyhlásená Výnosom životného prostredia ako rieka európskeho významu, ale zrejme akoby od stola, nakoľko zúčastnení a najbližšie zainteresovaní o tom nemali až do augustového stretnutia žiadnu vedomosť!!! Všetci prítomní poďakovali za zorganizovanie takéhoto pracovného stretnutia ohľadom problematiky rieky Belá a konštatovali, že sa treba stretávať, vysvetľovať si nejasnosti, spolupracovať navzájom, príp. urobiť aj nejaké školenia.

Rieka Belá je vodnou cestou a treba to laicky vnímať ako cestu, verejnú komunikáciu. Rieka Belá nie je sledovaná vodná cesta ako

napr. Dunaj. Správca vodnej cesty ju nemá povinnosť značiť, hoci rieka Belá je dostatočne značená. Pokiaľ ide o popadané stromy z právneho hľadiska sú to prekážky v plavbe účinné tak, akoby ste na cestverejnej komunikácii umiestnili betónovú prekážku. Štátna plavebná správa bude častejšie kontrolovať vodnú cestu na rieke Belá. Posádky plavidiel by nemali byť pod vplyvom alkoholu a už vonkoncom nie „vodič“. Vodičovi sa môže urobiť kontrola na alkohol s prípadne veľkými sankciami. Vyberanie poplatkov za splavovanie je u nás problematické pre našu legislatívu, možno nový pohľad ukáže pripravovaný zákon o ochrane prírody, ktorý by mal platiť od 1. januára 2014.

Mohlo by sa v súčasnosti vyberať, ale nie za splavovanie, ale napr. za prechod k vode po súkromných pozemkoch a ich používanie. Mohlo by sa pripraviť spoločné všeobecne záväzné nariadenie obecných úradov Lipt. Kokavy, Pribyliny, Vavrišova a Lipt. Hrádku, ktoré by umožnilo vyberanie poplatkov.

Už z týchto informácií vyššie uvedených vyplýva, že problematika týkajúca sa rieky Belá je široká. Zopakujem stručne, ktorých orgánov a organizácií sa to týka: Štátna plavebná správa, Štátna ochrana prírody, Povodie horného Váhu, aspoň päť Urbariátov /L. Kokava, Pribylina, Vavrišovo, Východná, Dovaľovo/, Štátne lesy. Do problematiky sa dostávajú aj súkromné firmy, ktoré zabezpečujú splavovanie, v minulosti vykonávalo činnosť aj Občianske združenie Belá. Treba však pri rozhodovaní brať aj do úvahy obecné úrady Lipt. Kokava, Pribylina, Vavrišovo a Mestský úrad L. Hrádok a ďalej okresný úrad životného prostredia a Žilinský samosprávny kraj cestovný ruch.

Na vyššie uvedenom pracovnom stretnutí odborníkov v auguste bolo konštatované, že táto skupina sa bude stretávať 2x v roku, na jar a jeseň, prejde si však aj riek a bude riešiť danú i novovzniknutú problematiku. Naša rieka Belá si to zaslúži, je jedinečná a je to už aj územie európskeho významu.

Ing. Ľubomír Rúčka



FUTBAL

Po troch mesiacoch sa Vám zasa prihovám v mene FO TJ Družstevník Liptovská Kokava, aby som Vás informoval o našom FO.

Po jasnom postupe I. mužstva z III.B triedy sme sa museli rýchlo začať pripravovať na nový súťažný ročník 2013/2014. Vedeli sme, že II. trieda je kvalitatívne vyššia a my chceme byť dôstojným účastníkom tejto súťaže. Úlohou FO bolo vyriešiť hráčsky káder, keďže sme mali v mužstve hráčov z Liptovského Hrádku a Dovalova na hostovaní. Sme radi, že sa nám podarilo hráčsky káder udržať pokope a čo nás teší, že sme ho rozšírili a skvalitnili návratom T. Gajdoša, P. Hapču a I. Kmeča z Lipt. Mikuláša. Poďakovanie patrí FO Tesla Liptovský Hrádok a ŠK Liptovský Mikuláš za seriózne jednanie s naším FO. Letná príprava spočívala v tréningových jednotkách (2x týždenne) vyplnená turnajmi vo Vetejnej Porube (I. miesto) v Pribyline (3 miesto) a v prípravných zápasoch s dorastencami Tesla Lipt. Hrádok (5.5.2013) a Jamníkom (3:2). Boli to vhodné previerky, ktoré nám ukázali, že naše mužstvo má svoju kvalitu a na druhej strane aj veci na ktorých nám treba ešte popracovať.

Po odohratí ¼ zápasov II. triedy sa naše mužstvo pohybuje v hornej časti tabuľky, ktorá je však nesmierne vyrovnaná. Teší nás, že sme ako nováčik boli

vyrovnaným súperom každému mužstvu. Škoda, že naše mužstvo neodohralo ani jeden zápas v plnej sile z dôvodu pracovných povinností a škôl, preto je veľmi dobre, že máme široký výber. Nevieme však v našom trende poľaviť a poctivo sa pripravovať na každý zápas. Stále je čo zlepšovať, aby naše výsledky išli smerom nahor, aby vy naši fanúšikovia ste mali z našej hry dobrý pocit a chodili na naše zápasy v čo najväčšom počte a boli nám podporou aj vo chvíľach, keď sa nám aj niečo nevydarí.

Tak, ako každá kolektívna hra aj futbal si vyžaduje dobrú partiu na ihrisku, ale aj mimo neho. Myslím, že naše mužstvo spĺňa tieto dve veci a pri zodpovednom prístupe má veľkú perspektívu aj do ďalších rokov, všetko je to len na hráčoch. Aj my funkcionári

FO sa budeme snažiť o bezproblémový chod FO a budeme radi, keď sa nájdú fanúšikovia, ktorí nám v rámci svojich možností pomôžu.

Chcem sa touto cestou poďakovať všetkým, ktorí pomáhajú pri príprave nášho ihriska, ktoré je vo výbornom stave: Ivan Šuňavec, Milan Taragel', Miroslav Porubän, Ivan Blahút, Jaroslav Pozor, Obecný úrad a Roľnícke družstvo.

Na záver môjho hodnotenia o našom FO za posledné tri mesiace môžem skonštatovať, že FO funguje v rámci svojich možností na dobrej úrovni. Želáme si spolu s hráčmi, aby ste nám zostali verní v našom futbalovom ťažení a že Vám našimi výsledkami budeme prinášať radosť a pohodu v živote.

Libor Porubän



• Tréner Jaroslav Pozor s náhradníkmi mužstva počas prvého zápasu s Východnou

U r b a r i á t



• nový oplôtok s výsadbou jedle v lokalite Dúbravy



• vetrová kalamita na Kotlovej v lokalite pod Lojzovom



• spracovanie kalamity na Kotlovej



• vyčistenie krajnice lesných ciest na trase Sekanisko – Sihly



• zničená mostina na turistickom chodníku (tatranská magistrála) pod Pálenicami



• jej nová kolegyňa

*Pod stromom
i pohanova duša pookreje.*

P. O. Hviezdoslav



• výsledok pekne stráveného dňa v lese

*Chráňme si naše hory a lesy.
Prečistia nám vzduch,
ochladia životné prostredie a
ponúknu nám úžasné prechádzky
ale aj takéto pochúťky.*

Ján Bartek,
podpredseda PSBU

Pranostiky

- Severné vetry keď v auguste dujú, opadanie úrody spôsobujú.
- Horúcosť v auguste ničomu neškodí, iba čo sa mlynár po potoku brodí.
- Suchý august – suché víno, mokrý august – vodnaté víno.
- Aké je počasie na 1. septembra, taký bude celý mesiac.
- Keď na prvého septembra prší, repu budú ťahať z blata.
- Keď je na Egida jasný deň, môžeme predpovedať peknú jeseň.

Jubilanti

V mesiacoch júl – september 2013 sa dožili významných jubileí títo občania:

65 rokov:

-Viera Uličná č.d. 224

70 rokov:

-Ervín Bartoš č.d. 29

-Ol'ga Valentová č.d. 384

75 rokov:

-Dušan Belluš č.d. 95

-Zuzana Petrovičová č.d. 2

-Emília Palajová č.d. 142

-Darina Pozorová č.d. 59

80 rokov:

-Mária Fáberová č.d. 208

-Anna Durišová č.d. 27

-Mária Vrbičanová č.d. 92



85 rokov:

-Margita Šoporová č.d. 191

-Želmíra Vrbičanová č.d. 295

*V pokojnom, tichom žítia prúde,
ďalší rad rokov nech Vám rastie
a každý deň nech sviatkom bude,
prinesie radosť, lásku, šťastie.
Nech Vám dá Pán Boh veľa zdravia!*

Praje Obecné zastupiteľstvo Liptovská Kokava.



Opustili nás

-Branislav Ambróz č.d. 173

-Mária Šefčíková č.d. 420

*V smrti sme všetci rovnakí,
keď si nás berie,
keď ako ľahký obláčik
odpláva utrpenie...*



Vyhodnotenie súťaže

„O najkrajší balkón, výzdobu okna a o najkrajšiu predzáhradku“

Obecný úrad obdržal dva príspevky k uvedenej súťaži a odborná komisia vyhodnotila príspevky nasledovne:

Nakoľko sa do vyhlásenej súťaže prihlásili len dvaja občania, komisia rozhodla, že p. Milan Bačík aj p. Milan Benček získavajú vecné ceny, každý v hodnote 15,-€. Komisia vyjadrila pochvalu mnohým upraveným záhradkám a balkónom v našej obci a zároveň ďakuje občanom za celkovú čistotu okolia ich rodinných domov a záhrad. Zúčastneným súťažiacim ďakujeme za príspevky.



• Rodinný dom č. 485



• Rodinný dom č. 233